

ABONAMENTUL

Pe un an . 24 Cor.
Pe jum. an . 12 «
Pe 1 lună . 2 «

Nr. de Duminică
Pe un an 4 Cor. — Pen-
tru România și America
10 Cor.

Nr. de zi pentru Ro-
mânia și strălăitate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA:
Deák Ferenc-utca 20.

INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.

Manuscripte nu se ina-
poiază.

Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Anul XII.

NUMĂR POPORAL

Nr. 9.

Sănătatea țaranului român.

(*) Dacă țărancă română și-ar da silința să îngrijască de copii pe cât de ușor îi face, neamul românesc ar fi azi de două ori mai mare de cum este. Știm însă, că din 8—10 copii, câți nasc cele mai multe țărance române (afară de bănățence, peste cari a dat bătaia lui D-zeu), abia rămân 4 ori 5. Ceilalți mor. Și mor mai ales din pricina lipsei de îngrijire și a neștiinței și obiceiurilor rele ce s'au încuibat printre locuitorii dela sate.

Iată de ce ne-am bucurat peste măsură, când am putut vesti *expozițiile de copii* puse la cale în Ardeal de prietenul nostru V. Tordășianu, președintele meseriașilor și notarul tovarășiei (reuniunii) de agricultură din comitatul Sibiiului, — iar în părțile săt-mărene de bătrânul vecinic tânăr badea George Pop de Băsești. Pentru un român care și iubește cu ardoare neamul, nu poate fi adică o privesc mai frumoasă și o desfătare mai senină, decât văzând mamele române venind la o expoziție și aducând ce este mai scump pentru noi toți: copilașii lor, bine îngrijiți, cu viață în ochi și cu bujori în față.

Tot așa: nu poate fi pentru românce o învățătură mai folositoare, decât ceace li-se dă cu aceste prilejuri de doctorii cari arată cum să fie îngrijiți copiii din prima zi a vieții lor, cum să-i păzească de boalele molipsitoare, și așa mai departe. Am stăruit atunci într'un articol și stăruim acum din nou, ca fruntașii români să pună la cale și în alte părți astfel de expozițiuni. Nu poate fi adică azi pentru noi lucru mai de mare însemnătate, decât ca părinții români să-și știe îngrijii copiii, ca astfel să mai scadă moartea copiilor în satele românești și să putem însemna în viitor un spor cât se poate de înveselitor.

Pentru munca asta foarte grea, avem acum un nou luptător: foaia »Sănătatea« din Brașov, care iată ce țintă și-a propus:

»Vom da o deosebită atențiune alimentațiunii poporului nostru și vom arăta, cum se pot combate multe obiceiuri rele, cari și-le însușește poporul, fără ca să bânuiască efectele lor desastroase și periculoase. Locușia țaranului nostru lasă mult de dorit din punct de vedere igienic. Vom arăta cum trebuie să fie întocmită, pentru ca să nu devie un focar de boale infecțioase.

Vom informa pe cetitorii noștri despre măsurile care le prescrie igiena spre a încunjura boalele infecțioase, care cauzează și la noi foarte multe cazuri de moarte.

Vom combate abuzul spiritoaselor și vom arăta efectele rele ale acestui abuz asupra sănătății și asupra stării morale și materiale ale poporului.

Vom stărui pentru folosirea cât de deasă a băilor calde și reci pentru curățirea și întărirea corpului precum și ca mijloc curativ în cazuri de boale.

Vom arăta prescripțiile igienii cu privire la îmbrăcăminte, cu privire la muncă și repaos și cu privire la exercițiile corporale.

Ne vom ocupa și cu influința diferitelor meserii asupra sănătății, cu igiena școlii și cu influențele ei asupra sănătății elevilor.

Din când în când vom iniția pe cetitorii noștri și în unele cunoștințe din știința, care are de obiect studiul funcțiunii organelor corpului nostru, adică din fiziologie, și vom descrie funcțiunile cele mari și principale ale organismului: respirațiunea, circulațiunea, nutrițiunea, ș. a.

Pe lângă aceasta este știut, că în fața unui accident laic se zăpăcește, își pierde cumpătul, este cuprins de frică și nu știe ce să facă; adeseori emoțiunea și râvna de a da ajutor grabnic îi inspiră ajutoare și îngrijiri fără folos sau chiar stricătioase. Pentru astfel de cazuri vom indica prescripțiile cele mai salutare și vom da și unele detalii referitoare la cazurile, care aparțin așa numitei mici chirurgii, arătând cum trebuie să se facă rănile, cum se aplică bandajele ș. a.

Nu vom uita însă un lucru de mare importanță: ajutorul cel mai perfect și îngrijirea cea mai devotată, ce trebuie dată bolnavilor. Vom satisface și acestei cerințe, arătând preceptele generale din arta de a îngrijii bolnavii și convalescenții și regimul, ce are să fie observat în timpul bolii și reconvașenței.

În fruntea acestei foi stă un doctor cu bun nume între români: dr. G. Baiulescu și, după câte am aflat, are și-un bun ajutor, pe inimosul tânăr Mihai Popovici, care jertfește cu drag pentru lucrurile bune românești.

Ținta însă numai așa își va putea o ajunge noua foaie, dacă ea va fi citită de toți cărturarii noștri, iar învățăturile folosite dintr'ansa vor fi tâlcuite și poporului. Doamnele preotese și învățătoare de pe sate nu numai să aibă la casa lor această foaie, ci să meargă între țărance și să le împărtășească și acestora bunele învățături. Tot așa să facă și domnii preoți și învățători. Chiar în predicile din biserică se pot țese multe lucruri privitoare la sănătatea oamenilor... Să ne dăm seama toți, că dacă e lucru plăcut lui D-zeu să avem sufletul curat, tot așa: *ca neam cea dintâi poruncă trebuie să ne fie îngrijirea sănătății!*

Iată de ce am ținut ca dela acest loc de frunte să atragem luarea aminte a cititorilor români asupra pornirii vrednică de laudă a celor doi cărturari români din Brașov. Ei scot foaia »Sănătatea« numai în dorința de a face bine poporului. Fruntașii poporului sunt deci datori să-i sprijinească!

Dela clubul parlamentar român din Budapesta primim știri bune. Deputații români sunt nu numai de față toți la lupta ce se poartă, dar pe lângă cei ce au vorbit până acum (Vaida, Vlad, Brediceanu, Lucaciu, Goldiș și Pop) și ceilalți deputați s'au înscris toți la cuvânt, pentru a combate și a opri ca guvernul să și treacă așa ușor proiectul de revizuire a regulamentului dteiei, ca astfel să lovească în libertatea de cuvânt a deputaților naționaliști.

Purtarea asta bravă a deputaților noștri este lăudată de întreaga românie. Ea ne însuflește pe toți.

Tovărășia cu croații.

— Interviewurile corespondentului nostru. —

Budapesta, 11 Martie.

Fiindcă în timpul din urmă s'a vorbit mult de o tovarășie cu croații în lupta parlamentară, am ținut să întreb pe doi dintre cei mai autorizați reprezentanți ai ambelor partide: pe *Supilo*, energicul luptător croat, și distinsul naționalist slovac *Hodja*.

Supilo a trebuit să plece din Budapesta la Zagreb, ca să ia parte la deschiderea camerei croate, care are loc Joi. Astfel lupta parlamentară, inaugurată cu atâta energie din partea leului croat, a trebuit să fie întreruptă. Știind că nu se poate întoarce decât peste câteva zile, am căutat să obțin încă Sâmbătă seara o convorbire dela șeful croat. La »Hotel Continental«, unde e găzduit de regulă Supilo, am fost primit cu cea mai mare afabilitate din partea luptătorului croat. Întrebându-l despre viitoarea lui atitudine în parlament și despre o eventuală frățietate de arme între naționalități și croați, iată ce a declarat Supilo:

»Plec mâne (adecă Duminică) dimineața la Zagreb, revin însă cât mai curând; probabil voi putea fi deja *Vineri*, în 13 Martie în Budapesta. Atunci vom relua lupta contra revizuirii regulamentului camerei, lupta, pe care noi croații acum ne vedem deja siliți s'o purtăm totodată și pentru dreptul limbei croate. Rămâne ca până la reîntoarcerea mea, soții noștri de arme, naționalitățile să și facă datoria. Noi vom sosi cu puteri proaspete.

Mă întreb: ce-i cu alianța. *Ea-i un lucru nespus de greu*; a stabili însă un program de luptă paralelă, un fel de tovarășie de arme, cred că ni-se va impune încurând. Și lucrul acesta n'ar întâmpina nici o greutate din parte-mi«.

Fiindcă în zilele următoare ideea »tovărășiei« a preocupat în mod continuu spiritele, am cerut părerea unui distins naționalist și prietin personal al lui Supilo: deputatul *Milan Hodja*. Azi, Mercuri, mi-a acordat o lungă convorbire, în care și-a dezvoltat pe larg ideile cu privire la chestia croată.

»Nu-i nimic mai natural« — a zis eminentul naționalist — »decât ca croații să ia față de noi atitudinea rezervată, pe care au dovedit-o în cursul atâtor ani. Soartea le-a rezervat lor mai mult noroc, împrejurările i-au favorizat mai mult decât pe noi.

»Și drepturile lor nici nu se pot aduce în comparație cu helotismul nostru. Ei sunt un stat, noi nu suntem nimic, nici măcar — națiune, ci »naționalități«, niște »*quantité négligeable*«: acestea sunt lucruri atât de știute, încât mă jenez chiar a le mai repeta.

»Un popor atât de energic, cu o situație atât de splendidă nici nu poate stă de vorbă cu noi, și nici nu va stă, în mod serios,

până când nu ne vom ridica la o însemnătate teritorială, natural nu pe socoteala integrității statului ungar! Croații pot avea nevoie de noi: nu-i nimic mai firesc. Însă niciodată ei nu-și vor sacrifica interesele statului lor pentru o prietenie, care până acum numai *platonice* poate fi.

»Luptele lor în parlamentul ungar nu sunt decât o parte mică din complexul mare al politicii croate. Ei au nevoie de demonstrații în parlamentul dela Dunăre, pentru a fi domni, autonomi, mândri între Drava și Sava. Dacă guvernul nu voiește să le dea concesii, croații impun prin obstrucții, fac gură, zângănesc armele. Și *autoritatea* lor la ei în țară crește în măsura gloriei, care îi acopere când se întorc acasă, victorioși, din parlamentul ungar. Ei au țara lor și vin la Budapesta numai pentru a putea săli pe guvern la lucruri, la cari luptând numai acasă, nu l-ar putea săli. Punctul lor de gravitație, terenul luptei adevărate rămâne a fi Zagreb.

»Mă leagă simpatii de croați și am și amici între ei. Și dorim cu toții o alianță cu ei. Căci cine nu ar dori o? Singura întrebare e: voiesc ei? Dela ei depinde totul, nu dela noi, și e om naiv acel care crede, că alianța nu s'a făcut, fiindcă naționalitățile — n'au voit.

O *tovărășie de arme*, o luptă *paratelă* — natural — nu e nici când eschisă. Astfel nici cu ocazia aceasta, în lupta contra revizuirii. *Aceasta însă nu însemnează încă alianță!*«

O sărbare a românilor din Viena.

— Corespondență particulară a «Tribunei». —

O frumoasă serbare au avut românii din Viena Duminecă în 8 l. c., când s'a adunat întreagă colonia română să sărbătorească într'un banchet aranjat la îndemnul dlui dr. St. N. Ciurcu avansarea fostului colonel l. r. și vrednicului fruntaș al românilor, dl Alexandru Lupu, la rangul de general. Sala restaurantului »Zur grossen Tabakspfeife« de pe Graben era la 8 1/2 ore seara fixată de lume. Între cei de față am observat afară de lubilant cu d-na și cumnata d-sale d-na Maniu pe dr. Aurel cav. de Onciul cu d-na, dl dr. Ciurcu, cu d-rele și d-nii: dr. C. Vasiliu, dr. Cuparescu, dr. S. Popovici, dr. A. Popa, dr. Sturza, Gramatovici, Tințescu, d-șoara E. Topliceanu, d-na Cârștiuc, d-șoara și dl C. Popovici, dl locotenent Iacoban cu d-na, dr. V. Cioban, d-nii Mihai Popovici reprezentanții »României June«, »Clubului Român«, toți ofițerii români din din loc.

Ghirlandele și florile de pe mese variau plăcut cu florile de pe fețele celor de față, fiori, cari todeauna sunt expresia bucuriei, când te poți arăta cât de puțin recunoscător față de o persoană, care de 12 ani încoace a lucrat numai pentru binele conaționaliilor săi dintr'un centru străin de limba și legea strămoșească. Căci meritele dlui general Lupu pentru toată suflarea românească din Viena sunt tipărite pe paginile cele mai frumoase ale instituțiilor create și protejate de dsa vor rămânea neperitoare.

Un șir de oratori au căutat cu ocaziunea aceasta să scoată în relief aceste merite. Așa, a vorbit în numele capelei române neobositul capelan militar dr. V. Cioban, care cu dreptul a accentuat că aceste instituții li datorește crearea și existența ei în cea mai mare parte îndemnului și muncii neobosite ale generalului Lupu. În numele ofițerilor români a vorbit căpitanul auditor dl dr. A. Nedelco, care a descris în cuvinte potrivite activitatea dlui Lupu ca ofițer la reg. rom. 64, unde acest bătrân blând a condus

ca un tată adevărat pe ostașul român spre bine, adevăr și frumos. În numele societății de industriași »Clubul Român« a vorbit dl dr. L. Popovici, care în ovațiunea sa a relevat munca de ani a dlui Lupu pentru această instituție.

De 12 ani de când dl Lupu petrece în Viena, a căutat să închiege rândurile meseriașilor, a umblat zi și noapte, căutând în acest haos pe români și aflându-i l-a adus la club, le-a vorbit de misiunea stării de mijloc la români, li-a insuflat dor de muncă și păstrarea sentimentului național. Și dacă »Clubul Român« numără azi un număr atât de frumos de membri, l-se datorește numai acestui bărbat neobosit. Tot inițiativei d-sale l-se datorește și înființarea corului meseriașilor, care va aduce roade frumoase. Ți e mai mare dragul să l ascuți pe acest bătrân înălbțit în muncă pentru tot ce e românesc, vorbindu le meseriașilor în graiul său dulce și ademenitor despre rolul industriei la români și îndemnându-i să nu rămână în Viena, ci să se întoarcă la vetrele părintești, unde se propagă industrie la păturile largi ale poporului nostru.

În numele soc. acad. »România Jună«, care după expresia dlui general formează cavaleria ușoară a românismului din Viena, și pentru care d-sa ca membru onorar are merite netrecătoare a vorbit vice preș. soc. dl A. Căraș. Între altele voiu să relevaz următoarele din această cuvântare:

»Națiunea română de sub sceptrul habsburgic, ereditar a virtuții militare, a vechei Rome, a dat dovezi de bravură de nenumărate ori, a pus chiar pe Napoleon I în ultimre, n'a fost

însă părtașă de încrederea cuvenită din partea cercurilor înalte. Tocmai în ultimele decenii, apreciind talentul ei strategic, au fost înalțați românii militari din armata imperială la ranguri înalte. Între bărbații de frunte numără soc. »România Jună« cu față și pe actualul general, dl Lupu, care s'a făcut în urma stăruinței proprii părtaș de distincția unui general austriac. Generalul Lupu, membrul nostru onorar, s'a validat nu numai ca militar, ci și ca român însuflețit de idealurile cele mai frumoase, trezind colonia română și studențimea la o viață nouă. Insuflând studenților români grupați sub stindardul trecolor al »României June« disciplina atât de necesară pentru acțiuni mari, ce are să le întreprindă pentru îmbunătățirea soșii. Stimând bărbații rari, națiunea se onorează pe sine însăși, deci motivul serbării de azi ne va fi limanul în toate întreprinderile noastre naționale și persoana serbătoritului ne va servi totdeauna drept ideal și geniu protegiitor...«

După ce dl dr. Sturza a adus omagiile colonel d nei Lupu, care toată viața sa l-a stat întru ajutor soșului ei, îmbărbătându-i la fapte frumoase, a luat cuvântul lubilantul, mulțumind tuturor pentru omagiile aduse și asigurându-i, că și pe viitor va fi condus de aceleași idealuri și va lucra tot așa de neobosit.

Au urmat diferite cântece executate la pian și din gură. Banchetul a durat cu însuflețire până la orele 2 noaptea, când s'au despărțit toți, ducând cu sine o amintire plăcută despre seara aceasta. D. M.

Din Bihor.

Sinodul protopresbiteral al tractului Oradea-mare. Joi în 21 Faur (5 Martie) s'a ținut sinodul protopopesic în Oradea mare, pentru tractul cu același nume. Că sinodul nu va fi prea cercetat, s'a putut vedea deja pe la orele 10, când ținându-se chiemarea Duhului Sfânt, abia se adunaseră câțiva membri.

Sinodul, vorbindu-se în general, a fost puțin cercetat, abia au fost 19 înși. Absența în mod așa neiertat, din partea celor interesați se va motiva la tot cazul, cu vremea rea, care pe cel la depărtări dela calea ferată l-a împedecat a participa.

Vorbirii bine simțite a șefului tractual T. Păcală, l-a urmat prezentarea mișcării religioase-morale din tract. Din cifrele statistice, cari sunt de mai mare interes, sunt de a se aminti următoarele: rubrica concubinilor spre jalnică amintire, — nu îmbucură pe nime, căci răul nu s'a coborât ci s'a agravat, crescământul anului 1907 e 81, iar numărul total 444.

Din parohii, s'au îndeplinit câteva, neîndeplinite sunt încă nouă. În protopresbiterat s'au cunoscut 373, mai mult cu 92 ca și în anul trecut. Preoțimea se îndrumă a folosi toate mijloacele posibile pastorale, pentruca numărul celor nelegiuți să se reducă.

Trecând peste partea statistică, s'a trecut la starea școalelor, oprindu-se la cel mai important punct: urcarea salarelor. Dându-se discuției afacerii, valorosul bărbat Nic. Zigre, în scurte cuvinte a cuprins primejdia națională ce ne este în prag. Dânsul judecând chestiunea cu adâncă sa cunoștință, a făcut propunerea că deoarece în întreg protopopiatul numai una (cea din Orade) școala primește urcare din partea credincioșilor la minimalul cerut, să se esmită din sânul sinodului o seamă de membrii preoți și laici, cari vor intra în comunele mai de frunte și vor consulta poporul, ca nici cum să nu primească ajutor de stat, ci să se urcă și suma restantă. La acest punct se desfășură frumos interes pentru școale. Membrul dr. Lazar afiă de prisos esmiterea comisiei, căci dacă factorii locali nu au putut urca salariul, d-sa nu crede să o poată face aceasta nici alții. Incingându-se discuția se caută cum se va grupă sinodul.

Membrul sinodului, cea mai mare parte crede

folositoare esmiterea comisiei și așa se primește propunerea dlui N. Zigae sulevată și de părintele D. Albu.

Propunerea se primește cu însuflețire. Purcându-se la fixarea membrilor din comisie se alege următorii: Nic. Zigre, I. Diamandi, N. Firu, dintre mireni, iar din cler pe lângă șeful tractual, părintele A. Horvath și Al. Groza.

Averea fondului se stabilește în cor. 4667.64 care este depusă la inst. »Bihoreanac«. Se hotărăște cumpărarea de acții noi în număr de 10.

Exprimându-se jalea pentru pierderea a doi valoroși membrii: P. Bodea (din cler) și dr. Fl. Duma (dintre mireni) se purcede la alegerea altor membrii în locul lor la oficiile devenite vacante printr'ansii

Notar la scaunul protopresbiter se alege preotul V. Popoviciu din Orade, iar de cassar: dl dr. I. Buna.

Comitetul sinodului încă primește schimbările în locul dlui dr. Buna se alege de episcop I. Diamandi, tot în comitet episcopesc se mai alege preoții: D. Albu cași ordinar și Fl. Groza suplent.

După aceste sinodul s'a încheiat la orele 1 p. m.

Una însă este de dorit, anume ca bibliotecile tractuale să nu fie nesocotite, ci să se tindă într'acolo, ca acele să se amplifice câștigându se toate cărțile la valoare, ca așa preotul submanuat să nu aierge la o mulțime de librari, când are trebuință de un ajutor. Bibliotecile tractuale ar trebui să emuleze în răvnă pentru împrietinirea preoților cu cetitul nu numai de ziare, ci și de cărți literare și științifice.

Pe acest teren un zel mai frebil, se reclamă pregnant din multe împrejurări. Petru Popa.

O petrecere românească la Orade. De data aceasta vom scrie despre petrecerea românească ce și a avut locul joi în Oradea-mare. Acest oraș este orașul de frunte al comitatului Bihor, provăzut cu felurite așezăminte culturale.

Îndeosebi de-o vreme încoaci, de când prin alegere norocoasă a ajuns conducătorul — societății »Hilaria« a tinerilor universitari — fruntașul bărbat dr. Aurel Lazar, care dezvoltă o muncă neobosită pentru îndrumarea activității tinerilor noștri pe căile cele bune, s'au pus la cale mai

Cine suferă?

De stomac, de constipație, de lipsă de poftă de mâncare?

Acela să facă experiență cu apa amară naturală HORGONY recomandată de mai multe sute de medici. Înainte de dejun dacă se ia o jumătate de pahar din apa amară HORGONY după una până la două ore își face efectul dorit, și revine pofta de mâncare bună generală. — Apa naturală HORGONY nu are gust rău și nu provoacă nici un gust neplăcut. Se poate căpăta în toate prăvăliile cu apă minerale, în băcăni și farmacii. La târguială să se ceară lămurit apa amară naturală HORGONY.

Proprietar: Loser, János, Budapest.

mul'e lucruri de folos, seacări literare în oraș, apoi excursiuni în provincie pentru dezvoltarea gustului și voiei de a cânta, atât cântări bisericești cât și naționale românești. Cumina achiziții lor din acest an a fost încă petrecerea din chestiuna.

Și de fapt, rar putem vedea întruniți la un loc alăția intelectuală — cărturari români, cum am văzut la această petrecere. Frumos s'a prezentat provincie, și îndeosebi preoțimea noastră. Un semn bun acesta, o apropiere frățească între preoții noștri și între cărturarii așilalați ai neamului nostru, și nădăjdul că aceasta apropiere de acum înainte din ce în ce se va săvârși și legătura frățească și ajutorul reciproc pentru binele și înaintarea neamului din ce în ce se va întări și învârtosă.

Ca un punct oșebit ținem să amintim prezentarea bravilor belușeni, cari sub conducerea dlui dr. I. Ciordăș, al acestui inimos fruntaș de care cu drept legăm cele mai bune nădejdi, s'au înfățișat în număr așa de frumos, că putem zice că Belușul s'a mutat la Orade pe două zile.

Ce privește petrecerea în sine luată, a avut două părți, una concertul, și cealaltă jocul.

Punctele din concert în general au fost bine și precis executate. S'a început cu corul »Hilariei«, de sine înțeles cântările executate au plăcut mult, nu mai îngrădădesc laudă la adresa acestei societăți, e știut și cunoscut de toți de ja ce nume frumos și a eluptat între societățile noastre de cântări. Duetul de violină »La gazza ladra« de celebrul compozitor italian Rossini, executat de d-nii Eugeniu Pescariu și Sever Papp, a stors admirațiunea noastră.

»Regina Ostrogoților« poezia măestrului Coșbuc, declamată de d-șoara Eugenia Fașșie a fost ceea ce maestrul a voit prin arta poeziei să ne zugrăvească, am văzut pe câteva clipe întrupată acea »regină ostrogoată... Tonul și gestul admirabil potrivit și îndeosebi accentul a fost acel accent sonor, adevărat românesc, care așa de rar ne desmiardă urechile în această lume înstrăinată a noastră.

Au urmat apoi piese de Fr. Schopin, executate la pian de d-șoara Valeria Stefanica. Când amintim că d-șoara Stefanica a fost la conservator în Berlin, Londra, credem că am spus de ajuns, adaugem numai atât, că nădăjdul că și de aliedăți ne va delecta cu arta ce și-a apropiat.

Apogeul concertului și-a ajuns apoi în debutul dlui Vasile Popovici, care ne-a dovedit și de astă-dată, tăria vocii lui este tot cea veche, este sunetul clopoșelului de argint, de pe vremea când absolvase conservatorul la Bucu-reștil.

Dacă s'ar fi sfârșit programul cu punctul dlui Popovici, ne am fi despărțit cu toții alinați de mângâierea și mulțumirea sufletească, că am luat parte la o sărbătoare a artei, din greșală de tact însă s'a predat și o comedie »Candidatul înțe sau rigurozului teologic«, căreia nu i-a fost locul potrivit și nu ar fi fost slobod ca să se predea cu această ocaziune. Din motivul, că poate aranjierii au fost duși în eroare de numele celebru al compozitorului (Porumbescu), dar mai ales din pricina că ne am convins, că a fost o nebăgare de seamă la mijloc, de data asta nu ne ocupăm mai pe larg de acest punct al programului ci ne exprimăm numai nădejdea că astfel de greșeli în viitor nu se vor putea strecura în program.

Ar aștepta poate cineva să citească și despre coconițele cari au luat parte la petrecere, poate despre îmbrăcăminte ceva. Apoi nu vor ceti de ce n'au venit să văză cu ochii, că s'ar fi convins, că e adevărată hora care zice »măndre-s Doamne, măndre zău...«

Cu îmbrăcăminte încă poate am avea ceva. Anume ne am bucura cu mult mai tare, și poate ne ar fi doar și mai drage, dacă în locul vestmintelor podobite cu nu știu ce fel de dantele scumpe, s'ar fi înfățișat în portul pitoresc românesc. Timbrul românesc al petrecerii prin aceasta s'ar fi potențat și strălucii poate ar fi privit mai jaluz la noi.

După sfârșitul concertului, să nu uit, la punctul »Deșteaptă-te române« au intrat călușerii în frumosul costum național, cu căciulile Curca-

nilor cari au lăsat la Plevna. Si să fi văzut cum se întorceau, se distindeau, mândri, buni, și cum bateau în fruntea lor cu o mare plăcere și cu o înaltă înălțime a inimii, și așa înălțându-se și par să plănăse să se mai deștepte, și să vezi tot înălțarea ochilor.

Scrisoare din Sebeșul-săsesc.

— 8 Martie 1908.

Nu a trecut multă vreme dela scrierea precedentă și iarăși mi se dă plăcutul prilej să vă comunic un nou lucru bun ce s'a pus la cale aici.

Azi, Duminecă, s'au prezentat în mijlocul nostru d-nii Ioan Moța, și Vas. Osvadă făcând începutul apostolatului, ce voiesc a-l întreprinde spre binele poporului român prin înființarea »Tovărășiei Centrale«. Publicului mare li sunt cunoscute principiile pe cari se plănuiește înființarea acestei întreprinderi, cari promite a deveni un factor însemnat în viața noastră economică, și prin urmare mie nu mi rămâne alt ceva de scris din acest incident decât a spune în câteva cuvinte cum a fost începutul acestei mari și importante acțiuni.

Prelegerea ce avrau să o țină sus numiții domni era anunțată pe orele 2 p. m. în sala școlii române din loc și când au apărut oaspeții dorți însoțiți de mai mulți membri ai inteligenței de aici mai multe sute de economi din localitate precum și câțiva din jur, cu deosebire din Lancrâm, ocupaseră spațioasa sală. După ce dl protopop Sergiu Medean spune în graul poporului cine sunt oaspeții sosiți, și în ce scop au venit, roagă pe cei prezenți să fie cu multă atențiune la cele ce dâșii le vor spune.

Se urcă pe tribună mai întâiu dl părinte Moța. Simplu și cumpătat ca omul care nu vrea să impună prin oratorie ci vrea să convingă pe aceia cari îl ascultă, vorbește despre scopul celor urmăresc, ilustrează cu pilde dezvoltarea economică a popoarelor în general și a celui românesc în special; stăruiește pe lângă trarea însemnătate a tovărășiei cu deosebire la poporul nostru, care mai mult ca ori care e avizat la propriul său sprijin. Respect și limpede arată ce are să fie »Tovărășia Centrală« și în ce direcțiuni voiește a lucra.

Dsa predă apoi cuvântul dlui Vas. Osvadă, care intră în partea specială a prelegerii. Ce se referă la înscirile pentru asigurarea vitelor. Atât prin pilde luate din viața noastră de toate zilele, cari niciodată nu și găseu efectul dorit la auditorul care ascultă cu vădit interes față de cauză, cât și prin date statistice a reușit să convingă pe economii de vite ce neprețuit de mare însemnătate are asigurarea vitelor.

În mod sistematic a expus condițiunile principale ale statutelor plănuitei reuniuni și a scos la iveală multe favoruri cari se ofer economilor noștri de vite. Pentru o taxă atât de minimală 5 resp. 10 fileri la 100 de coroane membrul își ia de pe cap o grije atât de mare, ca aceea a pierderii vitelor.

Dar munca ce-au întreprins o numiții domni nu se poate încă prețui acum decât numai după ce dorința să va fi făcut trup și va fi adus un folos real poporului nostru. Tocmai pentru aceea e de dorit ca toți românii nu numai economii de vite, cari sunt direct interesați, să le vină într-ajutor la realizarea marelui idei ca cât mai curând să și vază și urzitorii gârduului visul lor cu ochi. E și aceasta o datorită sfântă, căci, pe cum bine a zis dl Osvadă, lucrul ce se pune la cale nu e numai o afacere economică ci totodată și o faptă creștinească.

»Noi am venit astăzi numai ca să aruncăm semănta« — a zis dl Moța — »și vedem din numărul frumos în care v'ați adunat ca să ascultați cuvântul nostru, că grăunții noștri nu cad pe pământ sterp«.

Unde începutul a fost bun să nădăjdulm că nici sfârșitul nu va fi mai rău.

I. D.

Prin urmare, în ședința d. Martie a Societății »Olănești« a avut loc o discuție asupra organizării desore stăruiri în orașul nostru din unele părți ale țării.

În răspunsul dlui dr. I. Brădianu, ministru de interne, a sculat că în țara întreagă e liniște și dacă se poate vorbi despre miliție ici ori colo, asta e că guvernul într'a-devăr, a luat pretutindeni măsuri pentru a preîntîmpina ori ce primejdie. De altminteri nicăiri nu s'a arătat vre-un semn de tulburare.

„Ruga dela Chiseteu“ în Reșița-română.

— Raport particular al »Tribunei«.

Idee binecuvântată și de valoare neprețuibilă a fost introducerea și predarea de piese teatrale din partea singuraicelor reurini de cântări.

Conducătorii firești și cu tragere de inimă ai poporului pătrunși de înșămănătatea și influința binefăcătoare a acestor mijloace puternice de cultură cu drag și mare grije aleg piesele potrivite împrejurărilor locale și facultăților sufletești ale poporului cu scopul vădit și mare de a procura acestuia nu numai momente plăcute, ci totodată și folositoare vieții lui practice.

Ți se umple apoi sufletul de o cerească emoțiune, când privești în fețele pline de bucurie a părinților, fraților, surorilor și a neamurilor singuraticilor diletanți. Cu încordare privesc fiecare mișcare și cu drag ascultă fiecare cuvânt, fiecare expresiune a iubitorilor lor de pe bină.

De acestea motive prețioase a fost condus și on. domn R. Ancuța preot-capelan în Reșița-română atunci, când pentru ziua de zăpostire a. c. s'a decis a procura, a da spre studiere și a intra pe membrii activi ai Reuniunii de cântări și muzică a plugarilor din Reșița-rom. ca să știe reproduce pe bină: »Ruga dela Chiseteu«.

Scena primă a fost executarea în quartet a cântării: »Doină dolniță« condusă de veteranul corii Traian Doagă-Micles, care a făcut un început foarte plăcut și acomodat.

Admonierile potrivite ale chinezului: I. Radici și a le numiții corist ca conducător al corului la »Rugă«, de a fi cumiți și de omenie, că va veni multă lume și țară la »Rugă«, nu au fost fără efect.

Și de nu venia neghiobul de Costa Herșu fiul unui om bogat din satul vecin chiar atunci în pește la Paraschiua, fiica lui Ion și Raveca Ursuț: toată petrecerea dela »Rugă« decurgea în cea mai frumoasă ordine.

Rola lui Costa Herșu, de altcum foarte nimerită a executat o dl G. Boboescu, întru cât tare bine i-a succes a interpreta și reproduce toate mișcărilor unui neghiob prin ce a ținut publicul într'o dispoziție sufletească foarte veselă.

După împrăștierea poporului și a coriștilor, bine și potrivit s'au predat roțile la cari s'au angajat dl A. Farcășescu și d-șoara P. Gherga. Primul, în rola de fecior holteiu sub numele de Trăilă Coștelan, în scena a doua după ce dulos și pătrunzător descrie modul cum talai Paraschiua la alungat din casa sa, din cauză că s'a amorozat în Paraschiua, povestește suferințele de cari e torturat din cauza acestui amor, și în legătură cu acestea cu Paraschiua iaolaltă prin cântările: »Bagă Doamne luna-n noui...«, »Cine n'are dor pe iuncă« și »Trandafir măndru rotat« foarte frumos a distras publicul prezent. Momentul etic și de o însemnătate morală foarte prețioasă, în această scenă a fost acela, când la provocarea lui Trăilă de a plecă cu dânsul în lume, Paraschiua, amanta sa, pentru această intențiune a sa necreștinească îl muștră fără cruțare și combatând concubinatul, de care sunt infectate multe sate, între aitele zice: »Rugine să le fie! Oamenii cinstiți fac logodnă, se cunună în biserică și țin nuntă cum se cade«.

Cu o francheță corespunzătoare s'a achitat de rola sa dl G. Gorobină. În calitatea sa de prie-

RÉTAY și BENEDEK,
atelier artistic pentru obiecte bisericești
BUDAPEST, IV. Váci-utca 59.

Mare magazin de tot felul de haine bisericești, prapori, potire, feșnice de altar, lustru, cruci și tot felul de obiecte pentru montarea bisericelor. — Catalog de prețuri și modele trimitem cu plăcere.

În atelierul nostru de sculptură se fac: iconostase complete, altare, tabernaculum, amvoane, icoane portative. — Pictare de iconostase și icoane sfinte, pictare de biserică. — Planuri, catalog de prețuri trimitem cu plăcere.

Pe omul nostru expert îl trimitem fără taxă la fața locului, pentru primirea lucrului.

tin a lui Trăilă, sub numele de Achim Ghiju nu numai că a știut inspira acestuia speranța, că va scăpa pe Paraschiva de peștorul ei neplăcut, ci prin curajul cu care la început în mod indirect, a început a persifla pe Ursuț, tatăl Paraschivei, mai apoi și directe i-a făcut imputări aspre, pentru că lăcomind la avere, a avut de cuget să și mărite fata după un dat de poică, bogat: la cele din urmă l-a succes a îndupleca pe Ursuț să și schimbe propusul și să dea pe Paraschiva după Trăilă.

Foarte ușor, flegmatic și neînforțat și a achitat rola sa și dl Tr. Băjita. Acesta ca tată al Paraschivei, în decursul predării tare bine a arătat și reprodus dubletatea de caracter și nesățul ce bântuie între omie. Ca sustrat al acestui moment etic a servit împrejurarea, că Ursuț în nesățul și lăcomia sa după avere, nu numai că și a reținut pe nedreptul șesei averea lui Trăilă, pe care tatăl acestuia i-o lăsase să o țină până va fi Trăilă mare, ci prin alungarea dela casă a lui Trăilă, a avut blăstămatul gând de a-l neferici pentru totdeauna. Tot așa dând curs liber nesățului acestuia eră să sacrifice și fericirea fiicei sale, voind să o mărite după un nebunatic.

Cu atât mai cu virtuțe s'a purtat soția lui Ursuț. Rola acesteia, foarte natural a predat o dsoara Ana Frățilă sub numele de Reveca. I-a stat foarte bine, când cu o față îngrijorată provenită din iubirea nefățărîtă de mamă face mari imputări bărbatului său pentru că nu vrea să iee de ginere pe Trăilă fecior cinstit și bun de lucru, ci lăcomie după averea unui taie-fugă, bogat care din neglioblia sa a ajuns în pușcărie. Dsoara Ana Oherga în calitate de soție a lui Efia sub numele de Rusalina, prin ținuta sa și ascunderea negliobului Hârșu în hâmbarul din târnaț, unde acesta invocase toți sfinții să-l ajute să scape; iar dl G. Chermeleu în calitate de plugar cu prinderea și tragerea la răspundere a lui Hârșu pentru că a cutezat să între în casă la nevastă sa, ce eră singură acasă, ambli asemenea s'a achitat foarte bine de rolele primite. În aceasta scena a ieșit foarte bine în relief »jaluzia omului pentru muieroa sa în toată privința«.

Bine s'a prezentat pe bină I. Sandu ca covrigar și St. Iovan ca turtar. Traian Doga mic, prin ținuta sa foarte potrivită a reprodus pe pieșul zelos al satului.

Rola lui Gruia cizmarul a predat o bine dl G. Cărăbaș, cu deosebire atunci, când a prezentat testamentul tatălui lui Trăilă, ce l-a aflat în tureacul cizmei și pe care l-a cumpărat în târg.

Foarte mult haz a stărnit în public dl St. Dobra, care în calitate de precupeț de târg sub numele de Șolm în toată privința și perfect s'a achitat de angajamentul său.

După terminarea piesei teatrale a urmat concert. Cântările luate în program au fost bine executate, mulțumită dlui A. Ham neobositul dirigent al corului nostru, care dela înființarea Reuniunii de cântări cu mare pricepere și bunăvoință fungează ca conducător.

După concert șirul jocurilor au fost inaugurate prin »horă«, după care înșirându-se celelalte petreceri, ca la »zăpostit« a ținut până în zori.

În raport cu succesul moral a fost și cel material, întru cât, pe lângă prețuri foarte moderate puse la intrare, a rămas un venit curat de 140 coroane.

AVIZ!

Abonenții cari nu și-au achitat abonamentul sunt rugați din nou să binevoiască a trimite numai decât, deoarece administrația va sista după 8 zile trimiterea ziarului pe mai departe aceluia, cari nu vor plăti. Ne-am hotărît, că d'aci încolo să nu mai trimitem pe credit. Excepțiune nu putem face cu nimeni.

Administrația ziarului.

Acțiunea de scăpare a școalelor.

Declarațiune. Subscriși membri în comitetul și sinodul parohial declarăm, că pasajul din »Tribuna« nr. 42, unde se spune, că preotul local Petru Biberea ar fi chemat la sine 2—3 unelte, îndemnându-i să apeleze conclusele întregirii salariului învățătoresc, nu corespunde adevărului. Din contră, preotul numit a fost pentru întregire, după ce învățătorul a dat în scris că se retrage în pensie, și așa prin venirea altui învățător în funcțiune să se stabilizească bunăînțelegere.

Totodată ne declarăm precum ne-am declarat și în protest, a susținea școala noastră confesională și pentru mai departe. Voința noastră, ca a altor comune bisericesti, se poate vedea din protestul dat la adresa ven. consistor diecesan. *Giulgermană*, 26 Februarie 1908. Georgiu Oprici, Dimitrie Pomuț, Petru Maniu, Pavel Anuleu, Ilie Maniu, Ioan Moldovan, Moise Siladi, Georgiu Pojar, protestătorii în numele celor 50 subscriși în protest.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 12 Martie n. 1908.

— **Știri personale.** Din Budapesta primim știrea că dl dr. N. Oacu, care a sosit acolo în deplină sănătate din sudul Franței, va pleca mâine spre Arad. Dl V. Goldiș, deputatul Radnei de asemeni e bine cu sănătatea și încurând se va întoarce acasă, unde-l așteaptă pe amândoi afaceri de ale organizării partidului național.

Björnsterne Björnson, marele poet și apărător al naționalităților șade în Roma pe Corso Umberto nr. 397.

Vestim aceasta pentru că din mai multe părți ni-s'a cerut adresa lui.

— »Convorbiri Literare« a apărut pe luna Februarie având un cuprins foarte variat. În numărul viitor excelenta revistă din București va publica un interesant articol din peana compatriotului nostru Aurel C. Popovici, privitor la *direcția culturală* îndesebi la românii din Austro-Ungaria.

— **Edmondo D'Amicis, marele literat italian,** a încetat din viață ieri în orașul Bordighera. Împlinise 62 ani și a scris »Ticordi di Roma, »Il cuose« și alte multe volume de romane și nuvele. Il jelește iutrega Italie.

— **Studentii români cutreerând Europa.** Marți am avut plăcerea să primim în redacția noastră doi tineri simpatici: Vasile și Costică Ionescu, cari au făcut rămășag cu o societate din Paris că în decurs de 2 ani vor cutreiera pe jos toată Europa. Contractul s'a făcut în 15 Iunie 1906, așa dară sunt de 20 de luni pe drum și au parcurs Peninsula Balcanică, Croația și Slavonia, Italia, Franța, Spania. Apoi din Franța în Anglia și prin Polonia rusească spre București.

Cu societatea au legat contract, ca anume ce oraș să viziteze, iar dela primăria orașului respectiv trebuie să aibă adevărînță, că au petrecut acolo. După cum am cetit în carnetul lor — sigilat de toate primăriile orașelor unde rămân — au fost și prin Bănat în Panclova, Vârșeț, Timișoara și de-aici la Arad. Cică la Vârșeț în orașul șvăbesco-sărb patrioții să se fi speriat de tricolorul românesc cel aveau pe piept. Bagsama vedea patrioții că țara-i în primejdie.

Miercuri au plecat spre Budapesta, de aci la Viena și apoi la Paris.

— **Nuntă frumoasă.** Duminecă, 8 Martie n. a. c. s'a serbat în comuna Saturău cununia drăgălașel d-soare *Valeria*, fiica părintelui protopop Traian I. Magier din Buteni, cu dl Constantin Lazar cand. de preot din Prăjești. Nașă a fost doamna preoteasă din Buteni Constanța Bodea. În momentul plecării la sf. biserică, părintele Iuliu Bodea în numele tinerilor la rămas bun

dela părinți, — căci s'a apropiat ora când tinerii supunându-se cuvintelor sf. Scripturi: »Va lăsa omul pe tată-său și pe mamă-sa« — trebuie să plece pe o cale care îi scoate așa zicând de sub aripile părinților și îi silește a începe o viață nouă, pentru ei necunoscută etc. etc., — dupăce apoi tinerii își serută părinții plecarăm cu toți spre casa lui Dumnezeu. Înainte mergea drăgălașa mireasă cu păr. I. Bodea; apoi iubitul mire cu d-na Bodea; dsoara Veturia Popoviciu cu dl T. Babuța, student în medicină; dsoara Mărioara Lazar cu dl Ispas, surorile Stola din Honțșor cu domni Suciu și Bortos, dsoara Ianka cu dl Inv. Andreica; apoi Florica, mult promițătoarea fetiță a părintelui Bodea din Buteni cu dl Matora și în fine noi ceialalți oaspeți cari har Domnului eram adunați în număr așa de frumos că biserica dia Saturău abia ne a încăput.

Ajunși la sf. biserică s'a săvârșit actul cununiei de către părintele Bodea, care și cu această ocaziune a ținut tinerilor o cuvântare acomodată. Răspunsurile au fost executate de învățătorii participanți și tinerii teologi, cari la fine au cântat și »muți ani«.

Reîntorcându-ne la casa miresei s'a început jocul care atât înainte cât și după cină până în zori de zi a decurs cu toată veselia. La cină n'au lipsit nici toastele. A fostat părintele Bodea pentru tinăra păreche; părintele P. Lazar pentru părinte Bodea și îndesebi pentru d-na Constanța, care dupăce ca nașă a ținut mirele în brațe la botez acum a ajuns să-l și cunune; părintele protopop Magier pentru oaspeți; Inv. I. Roșu pentru paranimfi și paranimfe și în fine învățătorul Nicolae Magier, martirul alegerii dela Ciuciu pentru poporul român.

Între oaspeții participanți am remarcat: pe părintele Petru Lazar cu doamna din Prăjești, părintii mirelui; I. Mera și doamna, Honțșor; N. Sirca cu doamna, Vidra; I. Popoviciu cu d-na, Almaș; Inv. Ioan Roșu cu dna Buteni; Nicolae Magier cu dna Vidra; dna văd. Dorca cu surorile Stolani etc. etc.

Încheiul acest raport cu dorința ca bunul Dumnezeu să facă parte tinerei părechi de fericire perfectă și să le dea sănătate și viață îndelungată spre binele și mângăierea binemeritaților lor părinți și spre fala neamului românesc. Iar la anul dorim să mai jucăm și la botez. *Călin.*

— **Preot model.** Prin bunăvoința dlui V. Pop, mare proprietar, am ajuns la următoarea scrisoare, pe care o publicăm pe d'oparte pentru a se recunoaște celui harnic laudă, iar pe de altă parte pentru a se încuraja alții.

La venirea mea, comuna n'avea nici măcar un crucer bani gata sau depuși în casa de păstrare, avea o biserică mică ce amenința cu ruinare, și care stătea spre rușinea comunei, avea și o casă în care într'o încăpere se ținea școala, iar altă încăpere era locuința învățătorului, — și și această casă era de tot slabă. Biserica nu avea nici o avere din care se poți face și delătura aceste scăderi.

Această stare a comunei Ți-a fost cunoscută și poate nici nu aveam lipsă să Ți-o descriu, — dar ceace urmează de aici cred că și ca român mare și ca creștin bun Te va interesa: și aceea e activitatea mea în un period de 38 de ani și anume:

Văzând comuna mea în care mă așezasem în așa tristă stare, m'am pus pe lucru cu credință tare, și am adunat cruceri către cruceri și cu mare cruțare, am adus de am cumpărat pe seama bisericii 10 și jum. jugăre pământ, și apoi din arănda acestui pământ, an de an am pus în casa de păstrare banii spre fructificare, iar în anul 1893 edificaiu biserica fără a face cerșitorie pe la alte comune, iar în anul 1898 edificaiu și școala care ar putea face onoare chiar altor comune mari. Episcopul răposat Popasu, cunoscându-mi activitatea, — la moartea protopopului Selman întâmplată în Iunie 1880 prin depeșă m'a denumit adm. protopopesic al Ciacovel și care depeșă mi-s'a dat mie de răposatul protopretor Iuliu Muntean. Am condus acest oficiu 2 ani și 7 luni când apoi ca să se începe lucrurile cu alegerea protopresb. Ghidiu la Oravița, fu numit

Cel dintâi atelier de pietre monumentale aranjat cu putere electrică.

Gerstenbrein Tamás — maeștru de monumente și pietre de cimitir. —

Fabricație proprie din marmoră, granit, soynit, labrador etc., din pietre de mormânt magazina se află în **Kolozsvár, Ferencz József-ut 25.**

Cancelaria și magaziniul central: **Kolozsvár, Dézsma-u. nr. 21. Telefon 662.**

Filiale: Nagyvárad, Nagyzeben, Déva și Bánpatak.

Mulescu de adm. iar eu fusei remunerat cu brâu toșu și mi s'a exprimat recunoștință pentru serviciile prestate cu credință. Am fost apoi comisar consistorial pentru exarendarea sesiunilor parohiale reduse și Incasatorul Convenției și Sidoxiei episcopoești 5 ani. Toate aceste funcțiuni le-am purtat cu cea mai mare credință.

La cumpărarea reședinței episcopoești comuna mea care la venire n'avea nimic, — ea a fost prima care a votat și trimis 150 fl.

A ajuns și s'a cerut despăgubirea resp. despătirea convenției episcopoești cu 1260 cor. și aci iarăși comuna mea a fost prima și poate și ultima din tractul Ciacovei, care dăodată a făcut această despătire.

A ajuns în fine legea lui Apponyi art. de lege XXVII din 1907, prin care se cere întregirea salariului și cvincvenalelor învățătorului. — Comuna e mică și săracă, numără 104 case, iar suflete 525. Parohienii mei până aci la salariul învățătoresc de 600 cor. au contribuit cu 33% după dare, nici se mai poate cere dela ei mai mult. — Foile noastre indemnau cu tot dinadinsul comunele la jertfă, să nu lăsăm școalele noastre pradă, deși nu știm ce folos ne vor aduce școalele noastre pentru jertfa mare ce se aduce, — și deși atât comitetul parohial cât și sinodul a fost adus hotărîre că nu întregesc salariul, că le este cu neputință, — m'am resgândit mult și în fine m'am decis, ca nici comuna mea să nu fie în urma altor comune mari și tari, și să dovedesc că ce poate face hărnicia și cruțarea unui conducător, ce cu credință slujește altarul și comuna, — deci în ședința comitetului ținută la 17 Ianuarie și a sinodului ținută la 3 Februarie a. c. am decis întregirea din ceace s'a adunat și făcut prin sirguința și activitatea mea în periodul sus arătat, și ce nu s'ar fi putut face, dacă nu eram eu aici ca preot.

Numai dela acela care știe chivernisi casa sa se poate aștepta să știe chivernisi și a comunei, fie bisericăscă fie politică.

Obad, în 5/18 Februarie 1908. Paul Iancu, preot gr.-or. rom.

— **Preot harnic.** Ni-se scrie: În parohia F. Oșorhelu s'a așezat de un an tinărul preot Petru Popa, care încă ca student în teologie prin diligența și superioritatea mentalității sale a atras atențiunea profesorilor săi. Măestrul său cu drept cuvânt și-au oprit ochii în acest ucenic, căci numitul deși poartă jugul lui Hristos abla de un an, voește a da deja un manual de școală gata, prelucrând Testamentul Vechiu și Nou pentru elevii din cl. III și IV. populară. Că tinărul preot este stăpân peste scris, dovedește manuscriptul manualului din chestlune, care și după minuțioasa cenzurare a dlui dr. P. Pipoș, i-s'a retrimis din partea Ven. Consistor aradan, aprobat fără vre-o corectură de-o virgulă.

Manualul deci în scurt timp va umplea un însemnat gol în bibliotecă școlară catihetică, dând preoțimei noastre un escelent mijloc de propagare în ale moralității și dreptății. — Nu cred a fi de prisos a aminti și aceea, că numitul preot în intervalul acestei lerni în toată sara a propus cântarea bisericăscă și tipicul la 12 credincioși din parohia sa, dintre cari deja cea mai mare parte cântă în strană. Acest pas apostolic este cu atât mai măreț cu cât prin formarea de cântăreți se ține poporul la conștiința națională fiind amestecat cu unguri. În iarna viitoare are planul să instrueze toți școlarii mai mari în cântări, așa ca în câțiva ani să se îndrăgească scrisul și cântatul în toată comuna.

Dumnezeu să-l țină la mulți ani pe acest ales slujitor al său. Să-i urmeze toți colegii, deșteptând și însuflețind poporul pentru tot ce e frumos și nobil.

Manualului aprobat deie bunul Dumnezeu să-i urmeze altul. Oradea-mare în 8 Martie 1908 st. n. Cu stimă: Teodor Popa stud. în drept.

— **Concertul din Bocșa montană.** Ni-se scrie: În comuna Vasiova, harnicul preot Coriolan Zulac, a fondat corul bisericăsc împreună cu 40 de bărbați țărani, așa că până acum a aranjat corul văsovenilor un concert împreună cu

teafu în Bocșa montană, sub conducerea bravului tinăr Cornel Jurca, ales de preot în Oravița-română, care necrușând timp și osteneală, cu cel mai mare zel și inteligență a învățat coriștii la cântări. Știm toți foarte bine, că pânăce un popor își va ține dătinile sale și-și va vorbi limba sa, nu va peri niciodată.

Punctul prim a fost »Dorul Instrăinatului« de Al. Fiechtenmacher. Din aceasta măreșă cântare, care ne a cauzat o mare plăcere, am luat câteva cuvinte:

Să-mi văd țara iubită și casa părintească,
Livada înverzită, câmpia strămoșească.

»Codrule codrule« cor bărb. cu solo de bariton, ținut de tinărul solist Aurel Novac, de A. Segesan. »De ducă« cor bărb. de T. Lugojan.

Apoi a urmat punctul al doilea »Ruga dela Chisătău« comedie populară într'un act de I. Vulcan, muzică de I. Velcean. Persoanele au fost următoarele: Ioan Ursuș, plugar, Nicolae Floreiu, Raveca soția lui a doua, Elena Mărian, Paraschiva fiica lor, Maria Bacuca, Trăilă Coștelan fecior holtei, Aurel Novac, Achim Ghiju prietenul lui, Iosim Floreiu, Etta Marcu plugar, Nicolae Mircea, Rusalina nevasta lui, Maria Mircea, Costa Hârsu însurătel, Nicolae Bloju, Grula Gornlan cismar, Oligor Ioan, Șolim precupeț de târg, Nicolae Novac, Lica Sica plăieș, Petru Anțilă, Chiva Crăciun cond. corului, Petru Avram, chinezul Iosif Iova, un covrigar Nicolae Novac, un turtar Nicolae Mărian. Coriști, coriste și popor. Toți au predat foarte bine rolele avute, au jucat așa de bine, încât credeal că sunt actori cari pe bină s'au născut. Portul național românesc ce l poartă falnicii văsoveni, brodat foarte frumos cu colorii românești încă ne-a cauzat o mare plăcere. Venit la cassă a fost 460 cor.

Ultimul punct a fost »Romana«, cu acesta s'a terminat concertul. Pe urmă s'a început dansul, care a durat până în zori de zi. Petru Grama.

— **Inmormântare.** În 4 Martie st. n. la jum. 11 ore a. m. a fost dus la sf. biserică din Prăjești, rămășițele pământești ale lui Dimitrie Curta, fost not. cerc. în loc, însoțite de preoții și învățătorii pontificanți, precum și de un public numeros.

Cosciugul, acoperit de cununi de doliu, dela locuința răposatului a fost dus pe umeri de 8 membrii din antistilla comunale din comunele aparținătoare acestui notarist — pe rând. Ajunși în biserică, s'a început prohodul cel mare, la care au pontificat domni preoți: Z. Millan din Dezna, P. Lazar din loc, P. Ardelean din Nadalbești, N. Raț din Căcărău, N. Tîrlea din Slatina, G. Bria din Sălăgeni și T. Drala din Ignești, apoi învățătorii: I. Moța, P. Cociu, P. Covaclu, C. Belgea și subșerisul.

La finea prohodului preotul local, părintele P. Lazar, ținut o cuvântare în care a schițat viața răposatului.

Din biserică cosciugul a fost scos afară și s'a pus cortegiul în mișcare spre B. Șebîș în sunetul clopotelor.

Ajunși la cimiterul din B. Șebîș sicriul a fost luat jos, și după rugăciunile de deslegare a fost slobozit în recele mormânt, iar învățătorii prezenți de încheiere au intonat »Joltariuk«. Prăjești, 5 Martie n. 1908. Georgiu Frugia, inv.

— **Mulțumită publică.** Ooratei direcțiunii a băncei de asigurare »Transsylvania« în Sibliu.

Astăzi, când am primit dela Institutul de asigurare »Transsylvania« capitalul asigurat de cor. 4000 — adecă de patru mii cor. pe cazul de moarte a fericitului meu soț, permiteți, să vă exprim profunda mea mulțumită și recunoștință cu atât mai vărtos, că în starea mea de văduvă dezolată și de jale pentru scumpul meu consoț, această sumă este cel mai puternic ajutor al subsistenței mele.

Primiți vă rog totodată și expresia admirațiunii mele pentru binecuvântarea scopului măreț al instituțiunii de asigurare, care binecuvântare mai cu seamă în cazuri de restriște, ca al meu, mai bine și mai evident se poate cumpăni.

Abia plătitse fericitul meu soț cinci rate seme-

strale în sumă totală de cor. 296.18 bani, când nemiloasa moarte mi l-a răpit; și în restimpul condiționat de contract am și primit capitalul asigurat de cor. 4000 pentru care culanță vă rog a primi deosebita mea recunoștință și mulțumită, ce vi-o aduc, rugându-vă a face de ele cel mai lătit us în publicitate.

Fibiș, în 6 Martie 1908. Cu toată stima: Maria Miuș, văduva răposatului preot ort.-rom. Valeriu Miuș.

× Sticlărie, porcelanuri, lămpi și obiecte de lux de argint de china se pot procura pe lângă prețuri fixe și de încredere la urmașul lui Müller Somlyai, Kolozsvár, Kossuth Lajos utca 4 sz., care e furnizorul mai multor institute, întreprinderi și corporațiuni. Candelambre de biserică, lămpi suspendate 2 fl. 50, 12 pahare de apă cîsălate 72 cr. Vă rugăm să fiți atenți la firmă.

Dela judecătorii.

§ Primejdia slovacă. Ioan Bagyula, redactorul ziarului naționalist slovac »Slovensky Tisdenik« a fost osândit la un an temniță de stat și 1200 coroane amendă, pentru trei articole, în cari se ocupă cu persecutarea lui Andrassy încontra »agitatorilor« naționaliști.

Curtea cu jurați prin osânda asta a delăturat ori ce primejdie slovacă.

Lupta în toiu...

Vorbitorii români. — Senzaționalele declarațiuni ale bar. Thoroczky.

— Ședința dela 12 Martie a Dietei. —

— Prin telefon. —

Prezidează Justh. Dintre naționaliști români sunt de față dr. N. Oncu, V. Goldiș, V. Damian, C. Brediceanu, Maniu, Vaida, Vlad, Pop, Petrovici, Mihali, Lucaciu.

Discuția asupra ordinei de zi o începe baronul Thoroczky Viktor, dizident, care combate revizuirea regulamentului camerei. Despre lupta actuală a opoziției zice că va rămâne istorică, căci ea se poartă în numele libertății și pentru păzirea constituțiunii.

Despre naționalități vorbește cu echitate, cum nu s'a pomenit de mult în dietă.

»Păcat să considerăm naționalitățile drept dușmane ale țării ori ale ungarilor. Trăim de veacuri în înțelegere«, — zice. Recunoaște că există o chestie a naționalităților, care nu se poate bagateliza. Naționalitățile au nemulțumiri întemeiate, ele trebuie sante. Despre români spune îndeosebi că sunt un popor pașnic...

Nagy György. Numai agitatorii sunt de vină! Ei strică pacea!

V. Lucaciu. Da, agitatorii maghiari!

Thoroczky continuă a vorbi despre calitățile bune ale românilor, pe cari îi cunoaște ca pe un popor blând. Despre purtarea noastră dela 1848 zice că nu este nimic de osândit întrînsa. »Orice popor, și noi ungarii, tot așa am fi făcut dacă am fi fost în locul lor. Ei și-au apărat naționalitatea«.

Vorbește cu asprime încontra legii lui Apponyi, despre care zice că în chip volnic tinde să răpească drepturile culturale ale naționalităților.

Președintele îl oprește de a mai vorbi în felul acesta, zicând că se abate.

orice incorectitate în executare. — La dorință se trimit desemnari porto-franco.

Cu distinsă stimă:

Szentgyörgyi Oszkár.

In atențiunea parohiilor!

SZENTGYÖRGYI OSZKÁR,

pietor de firme de embleme de biserică și auritor, Marosvásárhely, Kossuth Lajos utca 26.

Săvârșește orice lucru în branșa aceasta în mod de gust frumos și trainic pe lângă garanție. Insemnez că pictarea bisericilor am studiat-o în decurs de mai mulți ani în București și în celelalte orașe mai mari ale României și așa e eschisă

Thoreczkay care vrea dietei și îngrijii să vorbească mai pe larg despre chestia națională.

Pe semne pentru a vorbi pe dreptate și nu cum le vine la socoteală șovinștilor **majoritatea nu-i dă voie să mai vorbească despre chestia națională.**

El revine la proiectul revizuirii și vorbind contra lui termină respingându-l.

Dr. St. Petrovici vorbește două ore întregi împotriva revizuirii regulamentului dietei.

Amintește celor dela putere că înainte cu trei ani ei ziceu că este un sacrilegiu a se atinge de regulamentul dietei. Acum însă că sunt stăpâni, vor să desființeze acest regulament. Vorbitorul consideră însă de sacrosant regulamentul și de aceea va căuta să împiedece revizuirea. Nu mai vrea să stăruie asupra consecvenței în politică: să zicem că se poate trece peste acest proiect.

Sunt însă interese superioare de stat cari pretind ca guvernul să se oprească în calea pe care a pornit. Desvoltă pe larg primejdia ce rezultă din pornirea guvernului. Nici nu are guvernul drept să facă această reformă, pentru că țara nu l-a împuternicit, iar guvernul nu reprezintă țara, ci este numai expresia unui partid.

Arată cum guvernul tinde nu atât la înlăturarea obstrucției, ci să răpească dreptul celor cari ar putea face obstrucție: **croatilor și naționalităților** (aplauze).

Polemizează cu succes împotriva celor zise de Andrassy și Apponyi.

Respinge proiectul.

V. Goldiș rectifică unele afirmări făcute ieri de Hammersberg care spusese că Goldiș în vorbirea sa a zis că guvernul *trebuie* să cadă pe chestia croată. El, Goldiș, a zis numai atât, că guvernul *poate* să cadă pe această chestie!

Urmánczy declară că va vorbi la discuția pe articole.

V. Damian vorbește pe scurt, dar demn și hotărît, respingând proiectul de revizuire.

Ivanka interpelează în chestia incompatibilității lui Csernoch, care deși e numit episcop, totuși își ține mandatul de deputat.

Ședința se ridică la orele 2.

Deschiderea dietei croate.

— Prin telefon. —

Zagreb, 12 Martie. Palatul dietei este înconjurat de numărăoasă miliție. Înăuntru nu pot pătrunde decât deputații și foarte puțini dintre cei cari au reușit să-și scoată bilet.

Deputații de sub conducerea lui Supilo sunt de față toți. Ei ocupă mijlocul sălei dietei.

Lui Supilo i-se fac manifestări de simpatie. Intrarea banului în dietă și citirea mesagiului regal a fost primită în liniște morământă. După citirea mesagiului, s'au dus toți la biserică.

În acest interval, afară, în jurul dietei au fost demonstrațiuni grozave, conduse de studenții universitari. A fost o strajnică încăierare cu poliția, care ajută de miliție a risipit pe demonstrații.

Dela clubul parlamentar.

— Prin telefon. —

Budapesta, 12 Martie. Clubul național a trimis redacției »Gazetei Transilvaniei« o călduroasă telegramă, felicitând împlinirea a 70 ani de existență și rodnică activitate.

Bursa de cereale și făină din Budapesta.

Grâu pe Apr.	24 22	24 24
Secară pe Apr.	21 51	21 54
Ovăș pe Apr.	15 76	15 78
Cucuruz pe Mai 1908	13 36	13 38

INCHETAREA LA 4 ORE

Grâu pe Apr.	74 14	24 16
Secară pe Apr.	21 50	21 52
Ovăș pe Apr.	15 76	15 78
Cucuruz pe Maiu 1908	13 38	13 40

Prețul cerealelor după 100 klg. a fost următorul:

Grâu		
de Tisa — — — —	23 K.	20—24 K. 90
Din comitatul Albet — — —	23 >	50—24 > 40
De Pesta — — — —	22 >	90—24 > 50
Bănățenesc — — — —	23 >	—24 > 20
De Bacica — — — —	23 >	10—24 > 35
Săcară — — — —	21 >	10—21 > 20
Orzul de nutreț, calitatea I.	15 >	—15 > 20
» de calitatea II — — —	14 >	80—15 > —
Ovăș > > I — — —	16 >	30—16 > 50
» > > II — — —	15 >	80—16 > —
Cucuruz vechiu	— >	— > —
» nou	13 >	20—13 > 40

Sfaturi agricole.

Lăsați galițele în pomet!

Pentru grădina de legumi și de flori găinile sunt oaspeți nechemați și adesea huiduși, fiindcă răcâe fărăna și ciupesc tinerile plante. Cu atât mai folositoare sunt ele în pomet, unde îndospă, aproape fără preget, sumedenie de vermi, fluturi, omide, gândaci și alte jivni.

Câți vermuleți, câte omide și fluturi și, putem zice, câte ouă și larve cutropesc neobositele găini, atâtea poame, dacă nu mai multe, scapă de peire.

Un alt folos, datorit lăsării în pomet, este, că asemenea găini se împacă aproape numai cu hrana, pe care și o agonisesc însele, neavând astfel trebuința de a cheltui, pe seama lor, decât ceea ce prinossește în bucătărie și la masă, nu și grăunțele astăzi atât de scumpe. Aceasta se poate zice mai ales despre pământurile întinse, îngrădite și având un coteț drept adăpost, de unde găinile să se poată respira în dragă voie.

În anii, când apare droaia nesăcioasă a gardacilor de Maiu, cum se va întâmpla tocmai în anul de față, aproape singurul mijloc probat consistă în a scutura pomii rând pe rând și a lăsa în grija găinilor strângerea gândacilor căzuți. Dacă nu pregetăm a scutura larăși și larăși, este dată puțința a scăpa de peire, cu ajutorul găinilor și altor galițe, recolte întregi. În deosebire de altoi și pomii tineri cari, lucru natural, se scutură cu trunchiu cu tot, la pomii mai bătrâni nu rămâne decât a scutura crengile una câte una, o lucrare adevărat, migăloasă și cam scumpă, care însă aduce răsplătă înzecită. În primăverile bogate în gândaci de Maiu, găinile și alte galițe, se îngrașe repede și nu cer altă hrană.

Strajnic este apetitul mai ales al rațelor și curcelor, cari și ele vânează, bucuros și aprig, vermi și răme și omide și melci și gândaci de Maiu și tot felul de mortăciuni și vietăți mărunte. Tot asemenea găștele și gureșele bibilini. Rațelor și găștelor le prilesc cu deosebire pometurile înzestrate cu multă apă, curgătoare sau măcar de bălă. Celelalte galițe tânjesc și ele și se îmbolnăvesc, de cumva nu li-s'ar îmbla destulă apă de beut, mai ales în tolu calduriilor.

Ținute fiind în pometur, galițele, repet, se îngrașe bine și produc oare mai multe ca de obicei.

D. Comșa.

BIBLIOGRAFIE.

A apărut în tipografia Seminarului arhidiecezan, Blaj (Balázsfalva) cartea »Sădirea și cultivarea viei« de Nicolau Pop, prețul 2 cor.

Cantorul bisericesc este titlul unei cărți bisericești apărută în toamnă, sub îngrijirea harnicului învățător bărănean din Delibiata, George Bujigan, cu tip. lui G. Nichin Arad.

De mult s'a simțit o lipsă mare, de un astfel

de cărți inchetizabile cărări. Bătrâni și oricărui biserici cu cântări și de stradă.

Cu puțin timp în urmă, G. Comșa de cântări tipografice »Păpușă« din Budapesta, s'a ocupat de o carte și o înțelegere mai mare a cântărilor bisericești de cântări țărănești.

Săraca mare biserică, de a noastră putea procura celelalte cărți bisericești, tipărite cu litere latine, le zădărniceau tușărilor noastre țărani, orice nădăjdea când se gândeau că, nu pot cânta singuri Ulreia sau Luugia toată, fără ajutorul dui învățător sau a cutărui cântăreț bătrân și neputincios.

Acum însă, tinerii cari doresc să se mândrească voința lui Dumnezeu și a oamenilor, n'au decât să și procure »Cantorul bisericesc« al domnului Bujigan. Este un op unic în felul lui în literatura noastră bisericească. Și de ar avea nenorocirea să pătrundă în celea mai departate bisericuțe, ale atător sătulețe aruncate de soarte între pădușii munți ai Carpaților noștri, ar îndeplini o chestie, de atât de muți dorită, și tot de atâți suievaia: uniforma procedură în cântare, dar mai ales în tipicul bisericeii noastre.

Încât privește aranjarea materialului, s'a făcut cu destulă pricepere. Sunt însă unele greșeli de tipar, cari te fac să crezi, că corectura s'a făcut cu grabă.

Confratele Bujigan făcă un lucru foarte bun, dacă nu folosea cuvinte ca: »Liberează, sperează, onorată, Vesperină, Ortrina, Lăudăciuni«, pentru că ar însemna să ne coborim la nemuritorul Cipariu și Aron Pumnul.

O eroare mai bătaioare la ochi e că s'a lăsat afară »Mărire și acum« a Antifonului 3 dela gl. 7 (pag. 37).

Toate aceste și alte nelinseminate greșeli însă nu detrag nimic din valoarea netăgăduită a opului citat și cari greșeli la eventuală a II a ediție se vor îndreptă desigur.

Recomand cu toată dragostea opul confratelui Bujigan, îndeosebi cântăreților noștri țărani dela sate, precum și învățătorilor tineri, cari nu sunt dibaci într'ale tipicului, așfiând în »Cantorul bisericesc« un povățuitor foarte bun! Delapeica.

Premiile literare ale »Familiei române«. Deschidem concurs de lucrări literare la următoarele premii:

1. Un premiu de 100 cor., pentru o narațiune luată din viața românească a vremilor trecute.
2. Un premiu de 300 coroane pentru o poezie.
- 3—4. Două premii de câte 20—20 coroane fiecare, pentru câte o schiță, ori poezie.

Lucrările sunt a se trimite până în 31 Martie st. nou.

Manuscrisurile, anonime, să fie scrise numai pe o față a hârtiei, având o margine albă și fiind însoțite de un plic, ce va cuprinde numele autorului.

Scrierile, cari se vor admite la concurs, vor fi publicate în »Familia română«. Acordarea premiilor se va face pe temelul unui plebiscit, pentru care ne vom adresa celorlților noștri.

Rezultatul plebiscitului se va publica în numărul din Dumineca Florilor al »Familiei Române«. Tot atunci se va face distribuția premiilor. Redacția revistei »Familia română«. Budapesta V, strada Csáky 23.

Poșta Redacției.

P. Biberea, preot Giula. N'avem nici un proiectat acolo, ci suntem pentru sfânta dreptate și adevăr. Publicăm cu plăcere cele trimise.

G. Nics, lam. Adresează-te: Biblioteca »Școala română«, Suceava.

E. I. în Cluj. Negreșit, vom înregistra apariția volumului.

Poșta Administrației.

Simeon Barba, Păuliș. Am primit 4 coroane ca abonament până la 1 Iulie 1908.

Z. Trica, Cârpa. Am primit 3 cor. pentru abonament. Mai aveți de plătit pe anii trecuți 5 cor. și 4 cor. pe 1908.

Nicolae Ardelean, Șomoșcheș. Am primit 2 cor. ca abonament pe 1 sem. 1908.

Ioan Mușiu, Săturău. Am primit 4 cor. ca abonament pe 1908.

Aurel Rus. Ollaca. Am găsit greșeala.

Redactor responsabil Ioan N. Iova.

Editor proprietar George Nichin.



Inștiințare.
Am onoare
a aduce la
cunoștința
on public și
on. clientele,
că m'am în-
tors din ca-
pitală unde
am urmat la
**tehnologia
de stat
cursul de
pantofar,**

însușindu-mi multă praxă, voi con-
duce și mai departe societatea
noastră. — Solicitând părtinirea și
mai departe a on. public și on.
clienți, pentru ca să am ocazie de a
dovedi despre praxa ce mi am câștigat.

Rămân cu distinsă stimă:

Iustin Olar

măiestru specialist cu diplomă și conducătorul
pantofarilor din Arad.

Cea mai mare și mai ieftină firmă de gră- dinărit din țară.

200,000 bucăți de ultoi de viie, 200,000
bucăți riparia, 100,000 bucăți pomi frumoși
cu coroană 200,000 bucăți trandafiri nobili,
100,000 bucăți arbori de lux și cireși de
lux se pot căpăta cu un preț fabulos de
ieftin, catalog de specii și prețuri se trimit
gratuit și porto franco, — firma
Váradvelencei műkertészeti és rozsatelep
Nagyváradon.

Cel mai bun nutremânt pentru
câni este și va rămânea renumitul

„Fattinger's Hunde kuchen“



(Măncarea de câni a lui Fattinger)
care dintre toate mâncările pentru
câni e cea mai hrănitoare. *
50 klg. 23 coroane 5 klg. pota-
.: franco cu 3-20 coroane. .:
Fattinger's Puppy Bisquit
* * pentru câni tineri. * *
50 klg. 26 coroane. 5 klg. porto.
.: franco cu 3-50 coroane. .:
- - Prospekte gratis și franco. - -

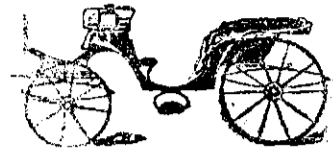
Fattinger's Patent-Hundekuchen

și Geflügelfutter (nutreț pentru păsări).
Fabrik Wiener-Neustadt.
- - - Peste 250 de prețuri - - -
Nutremântul de animale a lui Fattin-
* * ger e controlat de veterinari. * *

Szeszák S. és Fia

fabrică de trăsuri aranjate cu electricitate
Kolozsvár, Malom-u. 12.

Mare magazin de trăsuri, care îndeștește
— ori-ce pretenții; atelier de reparare. —



**Fabrică de calese asortată cu toate mași-
nele moderne tehnice.**

În Cluj și jur e unica fabrică, în care se pregătește fie-
care parte a trăsului: fabricăm roate, facem lucruri
de fierar, pielar și de lustruit sub conducere
personală, cu prețurile cele mai moderate. —
Ținta noastră principală e: lucrarea bună și solidă, dar
ieftină. — Serviciu prompt. — **Răspundem imed-
iat comenzilor din provincie.** —
Recomandăm diversele părți de trăsura, cari se vând; așa
numitele „mântuitoare de noroi” cu șezutul închis bine
Fondat în 1870. — Prețurent gratis.

Velyko Vevity

fabricant de opinci, ghete, păpuși
și fabricant de pei

RUMA (Slavonia).

Vind și cumpăr:

PEI de marhe ne lucrate (verde)
de cai
de viței
PEI de oaie
de miei
de vulpe
de lievastin
PEI de dior
de iepuri
de porci

Miere strecurată.

Ciară și ciară ne topită.

Lână de tot feliu.

Coadă de cai și păr de marhe.

Fer bătrân și arame.

O rugare modestă, care nu vă costă nici
o oboeală, dar administrației ziarului nostru
poate fi de mare folos.

Ziarul nostru roagă pe onorat public că la
cererea prețurilor curente sau la ori ce cerere
sau cumpărare să se provace că adresa firmei a
cețit-o în Tribuna.

ANUNȚURI

primește administrația »Tribuna« pe
lângă prețurile cele mai moderate.

Prima fabrică transilvană de aluat de
ouă a lui

Jacob Uhl fii

își recomandă articli săi, produși
numai din cele mai bune ma-
terii originale. Productele se ca-
păta în cele mai multe băcării.

**O singură încercare e
suficientă pentru a de-
veni cumpărător stabil.**

∴ Mânare electrică. ∴

Gunoii uscat de porc

e cel mai bun și mai ieftin gunoi.

Pe fermele de școală ale statului la vii și la economia pământului s'a dovedit de bun. În nenumărate moșii mari
a avut rezultate favorabile.

Servește bucuros cu lamuriri, oferte de prețuri și scrisori de mulțumită.

Fabrica de uscat gunoi din Budapesta-Köbánya. — Budapest-Köbányai trágyaszáritó-gyár.

Budapesta, cercul IX., str. Űlői nr. 21.



In tipografia diecezană din Arad str. Batthyányi Nr. 2.

au apărut și se află de vânzare atât în numita tipografie cât și la:

- Librăria arhidiecezană Sibiu.
- Librăria A. Mureșan Brașov.
- Librăria I. Ciurcu Brașov.
- Librăria diecezană Caransebeș.
- Librăria Nemes Kálmán. Lugos (Lugoj).

Cântări bisericești următoarele compozițiuni muzicale: pentru slujbe ocazionale din Molitvelnic (Evhologiu) ș. a., aranjate pe note de Trifon Lugojan, prof. de muzică și cântare. — Prețul 8 cor.

De ducă... Cor bărbătesc pe motiv popular de Trifon Lugojan. Prețul 1 coroană.

Negruța cor mixt cu soli de Ioan Vidu. — Prețul 1:50.

Coasa Melodie populară. Prelucrare și arm. de I. Vidu. — 1 cor.

Logojana pentru o voce și pian de Ioan Vidu. — Prețul 1 cor. 50 fil.

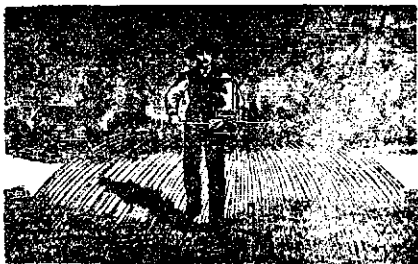
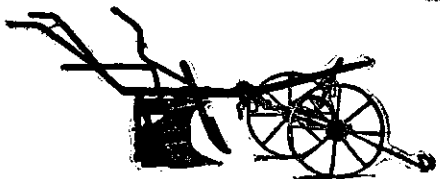
Prima
Automobil! FABRICAȚIUNE **FRANCEZĂ.**

Recunoscut în cercurile specialiștilor de cele mai bune și mai ieftine.

AGENTURĂ în UNGARIA și în STAT. BALCANICE.

SCHMERK ȘI SCHNEIDER.
Timișoara (Temesvár) Józsefváros.

Cultivatorul Federzahn alui Ventski e regele tuturor mașinilor moderne de arat.



Pluguri deosebite sisteme, părți ale plugului, pe urmă tot felul de mașini de câmp. — Mașina de mână pentru grâu, ovăș orz, sămânță de in, mazăre și sămânță de trifoi, e în forma vi-oarei ca reproducerea americană cu încovășitură.

Instrumente pentru vite.

- Verigi de bol** 313/1
1704 cu șurub K — 32
313/1 în forma cleștelor K — 52
în forma cleștelor, săurite K 2-20.
 - Clește pentru botul porcilor**
1 bucată K — 70
 - Foarfeți de vite bronzate**
Rapid Perfect K 3:70 și K 3:40. Verigi separate 100 bucăți K — 60
 - Foarfeți de cai**
Fabricat parisian renumit K 4 60. Nr. 7
- La dorință descriere exactă cu prețul. —
Pentru comandă:

Carol F. Jickeli

SIBIU.

ALBA-IULIA.

Asigurări contra focului: case, bucate, mobile, vestminte, mărfuri!

Agentura principală din Arad

A BANCEI GENERALE DE ASIGURARE MUTUALE SIBIENE

„TRANSSYLVANIA”

primesce oferte pentru asigurări din comitatele: Arad, Bichș, Bihor, Cenad, Caraș-Severin, Timiș și Torontal, — și le efortuesce pe lângă cele mai favorabile condițiuni:

1. In ramul vieții: capitale cu termin fies, rente, zestre pentru feițe, capital de întreprindere pentru feciori, pe caz de moarte, spese de înmormântare. Aceste din urmă dela 50—500 cor. se plătesc la moment în ziua morții întâmplate;
2. In ramul focului: clădiri de tot felul, mobile mărfuri, produse de câmp ș. a.;
3. Contra furtului de bani, bijuterii, valori, haine reovisite ș. a prin spargere;
4. Contra grindinei: grâu, secară, orz, oucurus ovăș, viță (viteaz), plante industriale: cânepă, in, hîmel nutreturi, tabac ș. a.

Deslușiri se dau și prospecte se pot primi la agenturile noastre locale și cercurile mai în fiecare comună și direct prin

Agentura principală **„TRANSSYLVANIA”** în Arad

Strada Széchenyi nr. 1. — Telefon nr. 399.

Asigurați contra grindinei: oucuruzi: grâul, secara, ovăzul și toată economia!

CORNEL N. DEMETER

FARMACIST ÎN SZÁSZVÁROS.

PREPARATE ECONOMICE.

Prav pentru îngrășarea vitelor cornute, porcilor și a cailor. Vacile dau prin întrebuințarea pravului acestuia, lapte mai mult și mai bun. De mare însămnătate este pentru ori-care econom a întrebuința acest prav de îngrășare, căci prin aceasta să ureă valoarea — adică prețul vitelor, porcilor și a cailor. Prețul este 60 fileri.

Moartea cloșanilor și a șoarecilor. Un prav sigur pentru stărpirea acestora. Prețul 60 fileri.

Prav pentru ouatul găinilor. Prin întrebuințarea acestuia, găinile ouă mai mult ca de comun, — chiar și în timp de iarnă — pe când altcum nu ne ouă, sau foarte puțin. Prețul 30 fileri.

Unsoare galbină pentru păduchi la vite. Știut este, că vitele și porcii suferă mult de mănăcirimea păduchilor, prin care mănăcirime sunt reținuți în îngrășarea și desvoltarea lor, — ba chiar slăbindu-i astfel în cât în loc de a li-să ridica prețul, chiar perd din valoare. De-aceea fiecare econom să întrebuințeze această unsoare, căreia e prețul 20 și 40 fileri. Cu unsoarea aceasta e de a unge vitele și porcii. Și la oameni să întrebuințeze cu efect sigur. Are favorul că nu murdărește ca alte unsoari pentru păduchi.

Instrucțiuni.

Extracte pentru prepararea rumului, a diferitelor liqueruri și altor beuturi. Cine voiește a-si prepara rum, liqueuri și alte beuturi foarte bune și ieftine să întrebuințeze aceste extracte. Prețul pentru a prepara 1 litră costă 40 fil. din oricare beatură.

- | | | |
|--|--|----------------------|
| Rum de beut | Rachiu de drojdie | Extracte de liquer |
| Rum fin pentru thee | Beatură dulce de vișine | Allasch |
| Șlivoviță: 4 deci spirt curat, 6 deci apă și de 40 fil. extract de șlivoviță | Beatură amaricanta de Alpi, Borovicica | Liquer de Pere |
| | Rachiu de bucate | Liquer de Cireșe |
| | Rachiu de prune | Liquer de Maraschino |
| | | Liquer de Vanille |

Thee foarte fină! Pachet cu 20 fil., 1 cor. și 2 cor. Kilogramul cu 3, 10 și 20 coroane.

Syrup de zmeura. Curat numai din suc de zmeură de munte, preparat cu zahăr rafinat. Un coli postal de 5 Kgr. 6 cor. 50 fileri.